

Dosarul nr. 2ra-246/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. I.Chirtoaca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I.Secieru, V.Mihaila, Iu.Cotruță)

## Î N C H E I E R E

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
Judecătorii

Svetlana Filincova  
Galina Stratulat  
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Arcadii Calaraș împotriva Agenției Apele Moldovei și Întreprinderea de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la încasarea compensației pentru încetarea contractului de muncă, sumei, repararea prejudiciului moral cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

### c o n s t a t ă :

La 09 februarie 2018, Arcadii Calaraș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Apele Moldovei și Întreprinderea de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la încasarea compensației pentru încetarea contractului de muncă, sumei, repararea prejudiciului moral cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza concursului desfășurat de către Consiliul de administrare pentru ocuparea funcției de administrator al ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor” din 25 iulie 2017, a fost propus fondatorului Agenția „Apele Moldovei”, pentru a fi numit în funcția de administrator al ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”.

A relatat reclamantul că, prin ordinul nr. 267-P din 25 iulie 2017 emis de Agenție, a fost numit în funcția de administrator al ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, începând cu 26 iulie 2017.

A indicat că potrivit ordinului în cauză s-a dispus remunerarea muncii în conformitate cu pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002, care se achită din contul mijloacelor întreprinderii și încheierea contractului individual de muncă conform Hotărârii Guvernului nr. 770 din 20 octombrie 2004.

A evidențiat că la 26 iulie 2017, cu Agenția „Apele Moldovei” a încheiat contractul nr. 9 pe perioadă nedeterminată.

A susținut că prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3a-1312/17, fostul administrator al ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, Grama Vasile a fost restabilit în funcție.

Astfel, a remarcat că în temeiul ordinului Agenției Apele Moldovei, nr. 393-P din 20 noiembrie 2017 contractul supra menționat a încetat, începând cu 20 noiembrie 2017.

Reclamantul a afirmat că potrivit pct. 2 a ordinului s-a dispus ca contabilitatea întreprinderii să efectueze, la data eliberării, achitarea deplină a drepturilor salariale ce i se cuvin, conform legislației în vigoare, inclusiv plata compensației pentru încetarea contractului înainte de termen în mărime de 6 salarii medii lunare, conform pct. 8.6 din contractul nr. 9 din 26 iulie 2017.

În acest sens, a susținut că contrar prevederilor pct. 2 a ordinului Agenției Apele Moldovei nr. 393-P din 20 noiembrie 2017, pct. 8.6 a contractului nr. 6 din 26 iulie 2017 încheiat cu Agenția, precum și pct. 131 din Hotărârea Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, pârâții nejustificat refuză să îi achite compensația în mărime de 6 salarii medii lunare pentru încetarea contractului de muncă înainte de termen, deși și-au asumat obligația respectivă în mod expres.

Mai mult ca atât, a specificat că, în vederea soluționării pe cale amiabilă, în adresa ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, la 27 decembrie 2017, a înaintat cerere prealabilă prin care a solicitat achitarea plăților salariale convenite menționate în ordinul Agenției nr. 393-P din 20 noiembrie 2017 în termen de 3 zile, avertizând despre o eventuală adresare în instanța de judecată.

Concomitent, a relevat că prin răspunsul nr. 1/02-04 din 12 ianuarie 2018, ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor” a declarat că refuză în executarea obligației contractuale și legale, menționând că plata compensației în mărime de 6 salarii medii lunare pentru încetarea contractului de muncă înainte de termen este neîntemeiată.

Astfel, a declarat că, la 22 ianuarie 2018, s-a adresat Agenției Apele Moldovei cu solicitarea de a respecta, ca angajator, obligațiile contractuale asumate și a întreprinde măsurile necesare în vederea achitării plăților convenite, stabilite prin contract și ordinul său, însă, până în prezent cererea a rămas nesoluționată.

A considerat că pârâții, în mod ilegal și nejustificat, refuză să îi respecte drepturile salariale care rezultă atât din prevederile contractuale, cât și cele legale, mai mult, administratorul ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, Vasile Grama, a declarat expres prin răspunsul din 12 ianuarie 2018 că nu va achita plata compensației prevăzută în ordinul Agenției (a angajatorului său), fapt ce denotă un comportament abuziv, samavolnic, o indiferență și o sfidare a prevederilor legale.

A afirmat reclamantul că Agenția „Apele Moldovei”, ca angajator și fondator al ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, a manifestat voință la încheierea contractului, astfel și-a asumat anumite obligații, inclusiv prin propriul ordin, nu a contracarat abuzurile admise de administrația ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”.

A susținut că, de la Agenția „Apele Moldovei” și ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor” urmează să fie dispusă încasarea, în mod solidar, a compensației în mărime de 6 salarii medii lunare pentru încetarea contractului de muncă înainte de termen, ce constituie 92 400 lei. Totodată, a invocat că datorită

comportamentului abuziv și discriminatoriu față de el din partea părților și ignorarea de către acești a drepturilor sale legale, s-a simțit umilit și discriminat.

La fel, a remarcat că angajatorul la restabilirea în funcție a fostului administrator al ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor” nu a întreprins careva măsuri în vederea asigurării dreptului la muncă, neavând un loc de muncă stabil și venituri salariale stabile. Ba mai mult, a declarat că, despre faptul încetării raporturilor de muncă nu a fost previzată în modul stabilit.

Prin urmare, a susținut reclamantul că o astfel de atitudine i-a creat un stres psihologic, un disconfort emoțional și depresie, deoarece a rămas brusc atât fără un loc de muncă, cât și fără remunerația care i se cuvine în mod legal, fiindu-i provocat un prejudiciu moral care îl estimează la 50 000 lei, suma respectivă o consideră echitabilă în raport cu suferințele provocate, fapt pentru care urmează a fi încasată în mod solidar de la părți.

În temeiul prevederilor art. 330 alin. (2) din Codul muncii, a invocat că în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. 3 (8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen. Astfel, a apreciat că în conformitate cu prevederile legale menționate, urmează de la părți a fi încasată, în mod solidar, și plata suplimentară pentru fiecare zi de întârziere ceea ce constituie 22 453 lei.

Mai mult, reclamantul a declarat că potrivit pct. 8.6 al contractului nr. 9 din 26 iulie 2017 în caz de încetare a prezentului contract în baza ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) fondatorului (art. 263 Codul muncii), în lipsa unor acțiuni sau inacțiuni culpabile, administratorul este în scris cu o lună înainte și i se plătește o compensație pentru încetarea contractului înainte de termen în mărime de 6 salarii medii lunare.

Totodată, a subliniat că în acord cu pct. 4 a Hotărârii Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară salariul de bază, modul și condițiile salarizare a conducătorilor unităților cu autonomie financiară (cu excepția celor specificați la punctul 5 al prezentei hotărâri) se stabilește de către organele împuternicite să numească aceste persoane și se fixează în contractul încheiat între părți. Or, conform pct. 131 a hotărârii menționate în caz de încetare a contractului individual de muncă încheiat cu conducătorul unității în baza ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) organului abilitat, în lipsa unor acțiuni sau inacțiuni culpabile, conducătorului i se plătește o compensație pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen, în mărimea prevăzută de contract, dar nu mai mică decât 3 și nu mai mare decât 6 salarii medii.

Prin urmare, reclamantul a solicitat încasarea, în mod solidar, din contul Agenției Apele Moldovei și ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor” a sumei de 92 400 lei, cu titlu de compensație pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen, echivalentă cu șase salarii medii lunare ale salariatului, a sumei de 22 453 lei, cu titlu de plată suplimentară pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 0,3 % din suma neplătită în termen, a sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, cât și a cheltuielilor de judecată ce urmează a fi suportate pe marginea examinării prezentei cereri.

Pe parcursul judecării cauzei, Arcadii Calaraș a înaintat cerere de chemare în judecată concretizată către Agenția „Apele Moldovei” și ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice, prin care a solicitat suplimentar, încasarea, în mod solidar, din contul Agenției Apele Moldovei și ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor” a sumei de 133 887 lei, cu titlu de plată suplimentară pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 0,3 % din suma neplătită în termen (f.d.80-81, vol. I).

Prin hotărârea din 24 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat din contul Întreprinderii de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor” în beneficiul lui Calaraș Arcadii suma de 69 300 lei, cu titlu de compensație pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen, echivalentă cu șase salarii medii lunare ale salariatului. S-a încasat din contul Întreprinderii de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, în beneficiul lui Calaraș Arcadii, suma de 116 424 lei; s-a încasat din contul Întreprinderii de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, în beneficiul statului suma de 5 571,72 lei, cu titlu de taxă de stat.

În rest, pretențiile înaintate de Calaraș Arcadii către Agenția „Apele Moldovei” și Întreprinderea de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la încasarea compensației pentru încetarea contractului de muncă, sumei, repararea prejudiciului moral cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată, s-au respins ca fiind neîntemeiate. S-a respins pretenția formulată de Întreprinderea de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor” către Calaraș Arcadii cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată suportate pentru asistență juridică, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelurile declarate de Arcadii Călăraș și de Întreprinderea de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban. S-a casat hotărârea din 24 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în partea respingerii cererii reclamantului privind compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică, în partea încasării compensației pentru încetarea contractului individual de muncă, penalității de întârziere și a taxei de stat și în această parte s-a emis o nouă hotărâre, după cum urmează: S-a admis parțial cererea lui Calaraș Arcadii privind încasarea compensației pentru încetarea contractului individual de muncă, penalității de întârziere și compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică. S-a încasat de la ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărire a Apelor” în beneficiul lui Calaraș Arcadii compensația pentru încetarea contractului individual de muncă în sumă de 62541,32 lei, penalitatea de întârziere în sumă de 105069,41 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 7000 lei. În rest cererea s-a respins, iar hotărârea s-a menținut.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat dispozițiile art. 1 alin. (2) și alin. (4) din Legea cu privire la întreprindere de stat, nr. 146 din 16 iunie 1994, întrucât raportul juridic litigios este guvernat de această lege, motiv pentru care instanța de apel conchide că întreprinderea de stat răspunde pentru obligațiunile sale, iar, fondatorul nu poartă nici o răspundere pentru obligațiunile întreprinderii pe care a înființat-o, mai mult, obligațiunile întreprinderii înglobează și obligația de achitare a drepturilor salariale ale angajaților săi.

Astfel, instanța de apel a relatat că în aceste condiții, nu pot fi reținute argumentele apelantului Calaraș Arcadii precum că instanța de fond în mod

neîntemeiat a exonerat Agenția „Apele Moldovei” de la achitarea plăților salariale restante.

La fel, cu referire la pretenția privind încasarea penalității de întârziere în mărime de 133 887 lei cât și a sumei de 22 453 lei, cu titlu de plată suplimentară pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 0,3 % din suma neplătită în termen, instanța de apel a notat că prima instanță corect a conchis în privința temeiniciei acestei pretenții, stabilind că sunt pretenții conexe, însă eronat a dispus încasarea penalității în mărime de 116 424 lei.

Pornind de la prevederile art. 330 alin. (2) Codul muncii, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

În consecință, fiind stabilit cu certitudine refuzul neîntemeiat al ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor” în vederea achitării compensației cuvenite salariatului, prin urmare, se atestă necesitatea încasării sumei calculate în cuantum de 0,3 la sută din suma neplătită în termen, respectiv această sumă urmează a fi calculată după formula expres stabilită de legiuitor în art. 330 alin. (2) Codul muncii, la caz,  $0,3\% \times 62\,541,32$  lei (suma compensației încasate)  $\times 560$  zile de întârziere = 105 069,41 lei.

Instanța de apel a menționat că nu pot fi reținute criticele apelantului ÎS „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor” cu privire la faptul că, la caz a fost omis termenul de prescripție stabilit de art. 268 lit. a) Cod civil pentru înaintarea pretenției cu privire la încasarea penalității de întârziere, deoarece prevederile acestui articol sunt inaplicabile speței.

Cu referire la pretenția privind încasarea sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, instanța de apel a conchis că, în această parte, hotărârea primei instanțe urmează a fi menținută, având în vedere că la caz, cu certitudine s-a stabilit că Calaraș Arcadii nu s-a conformat dispozițiilor art. 118 alin.(1) CPC, respectiv în cazul de față nu a fost demonstrată cauzarea prejudiciului moral.

Instanța de apel a menționat că, ținând cont că, Calaraș Arcadii la judecarea cauzei a fost reprezentat de avocatul Iovu Tatiana, a avut câștig de cauză, prin urmare, cerința privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică este justificată.

La 16 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal Întreprinderea de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii integral.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului, mai mult ca atât instanța de apel a examinat superficial cauza și nu și-a motivat soluția sa.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 13 octombrie 2020 și a expediat copia deciziei participanților la proces la 14 noiembrie 2020 (f.d.118),

însă, la materialele dosarului nu este anexată dovada de recepționare a deciziei recurrate. Prin urmare, cererea de recurs declarată la 16 decembrie 2020, se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 13 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 20 ianuarie 2021 Agenția Apele Moldovei și Agenția Proprietății Publice au recepționat copia recursului depus de Întreprinderea de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban (f.d.132-133).

Prin referința depusă la 10 februarie 2021 Agenția Apele Moldovei a solicitat admiterea recursului depus de Întreprinderea de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii depusă de Arcadii Călărași.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Întreprinderea de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

#### d i s p u n e :

Recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Direcția Bazinieră de Gospodărie a Apelor”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru